

JÁSZAPÁTI FEJLESZTÉSI TERVEI

Az elmúlt évezred utolsó havában fogadta el a képviselő-testület a város építési szabályzatát ill. szabályozási tervét, melyet a Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht. készített Havas Mária vezetésével.

Az elmúlt 50 évben több megyei fejlesztési tervet készített, sőt a zagyvamenti városok középfokú vonzáskörzeteire kidolgoztak területrendezési és területfejlesztési koncepciót. Ebben városunk a jászberényi körzet kiemelt alsófokú központjaként szerepelt: *Jászberény fejlődése az elsődleges. Ellátó, foglalkoztató központi szerepköre erősödik. Jászapáti és Jászárokszállás mellé kiemelt alsófokú központtá fejlődik Jászfényszaru és Jászkisér.*

A 2000-ben elfogadott rendezési terv volt az ötödik. Az elsőt is a Városépítési Tervező Vállalat készítette 1961-62-ben *Jászapáti község egyszerűsített általános rendezési terve* címmel. Mindez akkor úgy történt, hogy az Építésügyi Minisztérium Tervezési Főosztálya 1961. II. 7-i levelében „elrendelte” a tervezést. „A Szolnok megyei Tanács kérelmére az ÉM. Város és Községrendezési Főosztály javaslata alapján Jászapáti község egyszerűsített általános rendezési tervének elkészítésére Címet jelölöm ki. A fenti munkára vonatkozó szerződést a Jászapáti Községi Tanács VB-ával kell kötni.

A terv készítésével kapcsolatban előírom a következőket:

- „- a tervet a mai állapotnak megfelelő 1:5000 léptékű térképen kell kidolgozni;
- a közlekedés és közműfejlesztési munkarészek elvégzésére szükség szerint az Út- és Vasúttervező Vállalatot, ill. a Mélyépítési Tervező Vállalatot kell altervezőként bevonni;
- a vízügyi véleményt az illetékes vízügyi igazgatóságtól kell bekérni;
- a terv munkapéldányát az illetékes szervekkel (helyi, ill. járási és megyei tanács) egyeztetni kell;
- a tervdokumentáció teljes egyeztetett munkapéldányát a VMT-on való tárgyalás előtt legalább két héttel az ÉM. Város és Községrendezési Főosztálya területileg illetékes előadójának be kell mutatni.

Fentiekről egyidejűleg az illetékes megyei, járási községi tanácsot is értesítem.”

(A terv a VÁTI Kht. Dokumentációs Központ Tervtárában (is) látható nagyon szép színes kivitelben; a színezést abban az időben az Iparművészeti Főiskola hallgatói készítették.)

1968-ban ismét a VÁTI készítette a második tervet, a községközpont részletes rendezési és házhelyrendezési tervét.

A harmadik szintén egyszerűsített általános terv volt, amelyet 1978-80-ban készített a Csongrád megyei Tanácsi Tervező Vállalat.

A negyediket ismét a VÁTI készítette 1986-88-ban. Az összevont rendezési terv programot az alaptérkép hiányosságai miatt a megye Területrendezési Albizottsága 1987. II. 25-i ülésén nem fogadta el és új M=1:2000-es alaptérkép készítését írta elő. Ezt követően új tervezési programot fogadtak el, melyet a nagyközségi tanács 1989. május 20-i ülésén - néhány kiegészítéssel - egyhangúlag megszavazott.

A rendszerváltás után először 1992-ig, azután 1994-ig rendelkezett jogszabály új rendezési tervek készítéséről ill. a régiók felülvizsgálásáról. A hivatal 1996-ban árajánlatot kért két cégtől és szerződést újra a VÁTI-val kötött. Megjegyzendő, hogy a VÁTI végül az eredeti ajánlat feléért vállalta a munkát. A 1997 nyarán elfogadott új építési törvény szellemében a tervezők kiegészítették az addigi elkészült munkarészeket és a *folyamatos párbeszéd* - bizottságok, városi szakmai fórum, közmeghallgatás, 28 szakigazgatási-szakhatósági szervezet, szomszéd települések és az Észak-Alföldi Területi Főépítészeti Iroda - alapján született tervet szemlélhették a lakosok a könyvtárban. Ekkor már főépítésze is volt a városnak, akinek feladata a képviselő-testület teljes körű szakmai tájékoztatása. A debreceni területi főépítész is elfogadásra javasolta a tervet, melyet a 2000. december 14-i rendkívüli ülésén egyhangúlag fogadott el a képviselő-testület.

Az érdeklődő polgárok hangsúlyos véleménye az, hogy a 20-25 éve - a tervezőasztalon - már elindított tömbfeltárás végre a valóságban is megtörténjen. Ebben a két városrészben már úgy épült jó néhány lakóház, hogy majd nemsokára új utca nyílik. Akad néhány nyeles telek, és akad olyan is, amelyet egy méteres kiskert-kapun át lehet csak megközelíteni. A nagyobb tömbbelső lakóival októberben találkoznak; pozitív közreműködésük nélkül ismét meghiúsulhat az utcanyitás.

Mit olvashat ki az érdeklődő és az illetékes építési hatóság Jászapáti Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéből? - A város közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni (továbbiakban együtt: építési munkát folytatni), építési

tevékenységet végezni és ezekre hatósági engedélyt adni

- a) az OTÉK előírásai és
- b) az egyéb vonatkozó országos érvényű jogszabályok rendelkezései szerint, továbbá
- c) a jelen rendelet és a hozzá tartozó szabályozási terv szerint szabad. (I. fejezet, Általános előírások 1.§(2) a) b) c) pontok.)

5.§. beépítésre nem szánt területen - közlekedési és közmű - zöldterület -erdő -mezőgazdasági és - egyéb területekkel kalkulál.

A rendezési terv az *építési igényeket, ill. elvárásokat* határozza meg. Az előző négy terv is kiemelte, hogy az Alföldön Jászapátin (Hajdúböszörmény mellett) még megőrizték a középkori kisbeltelkes, szérűkertes halmaztelepülés jelleget. Egészen konkrétan jó néhány utcában megőrzést javasol, melyről részletes tervnek kell majd készülni. A múlt mellett a mához is alkalmazkodni kell, hiszen az fel sem merülhet, hogy fiatal családok egy kis földes, alig megvilágított parasztházban lakjanak.

Időközben újabb lehetőségek is nyíltak. A már most is csörgedező EU pénzekből finanszírozható az, hogy épülő-szépülő város egyedi, hagyományos vonásait korszerűsített változatban valósítsuk meg. Az Országos Területfejlesztési Konceptióban komplex mutatórendszer alapján fejlesztési prioritásokat fogalmaztak meg. (A kategóriák: *igen fejlett, fejlett, átlagos, fejletlen, igen fejletlen.*) Az ország kistérségei közül 62 dunántúliból 5 az igen fejletlen, a Dunán innen pedig 75-ből 23 tartozik az utóbbiak közé. A besorolás értelmében a Jászság is fejletlennek minősül - hasonlóan az ÉK-i határszéli Bereg kistérséghez - ami esélynövelő tényező. Az ilyen térségek felzárkóztatását központilag is segítik, az önkormányzatok számára kedvező pályázati lehetőségeket biztosítanak. (Az igen fejlettek nem is pályázhatnak. Ebbe a kategóriába került - Békéscsaba és Salgótarján kivételével - valamennyi megyeszékhely.

Az ország összes települése közül eddig 400-ról nem készült rendezési terv. Záros időn belül azért fog elkészülni, mert a pályázatok egyik kötelező mellékletének mutatnia kell mit határoz a fejlesztendő területről a terv. (Két évig az illetékes területi főépítész adhat véleményt a tervezett beruházásról rendezési terv hiányában.)

Jászapátinak (még) van sajátos értéket képviselő települési arculata, mindezt el kell követni, hogy fennmaradjon:

- Jók a város megközelítési viszonyai; megmaradt az Újszász - Vámosgyörk vasútvonal, van 5,2 km kerkpárút a 31.es mellett, de az utat mindkét oldalon szélesíteni kell. Kerékpársávra van szükség a Petőfi úton, később pedig a Jászszentandrásra vivő út mellett, ill. a

Tangazdaságig és az iványi elágazásig,

- A települési komfortosságot a szennyvízvezeték építése teszi teljessé, a gázvezeték, telefon, csapadékcatorna, szigetelt aljazatú hulladékártoló meglétét követően. 1992-től pályázunk folyamatosan, a Brüsszelből érkező információk szerint az egész Jászság esélyesnek tűnik.

- A meglévő jászberényi, jászkeséri munkahelyek mellett szükség van újabb helyi munkalehetőségekre. Erre az Avanti benzinkúttól délre az Ipari Parkban - sikeres pályázat esetén - lesz lehetőség. A nem túl távoli jövőben a Jásztejt Rt.-nek pedig ki kell költöznie a városközpontból.

- Az egészséges és kultúralt környezet megőrzését, ill. javítását az építészeti és táji kultúra fennmaradásával segíti a rendezési terv.

A városközpont külön építési övezetet képez. Lehetőség nyílik a nem önkormányzati - kereskedelmi, vendéglátó, szolgáltató - intézmények fejlesztésére, még hozzá többszintes beépítéssel (földszint+emelet+tetőtér). Példaértékű a szecessziós István király Általános Iskola, a szociális otthon eredeti épülete (2017-ig megtörténik a felújítás - helyreállítás) és a klasszicista könyvtár, a barokk templom. A régi városközponti részletes rendezési tervét felül kell vizsgálni!

A strandfürdő és kemping fejlesztését a gyógyvízzé minősítés segíteni fogja; az új építészeti megfogalmazást pedig a Kállai kúria épülete.

A volt agyagbányák rekultivációja idén is folytatódik a Dankó utca mögötti területen. Jobban kell vigyázni a bokrok, fák, évelő és egygyári virágok adta zöldterületekre! A felhagyott hulladéklerakó rekultivációja új park kialakítását is eredményezi. Parkolókat kialakítani is csak fák, bokrok, virágok ültetésével lehet. Jó példa erre a Penny-market melletti autóvárakozó. Mezővédő erdősávokat és külterületi egyoldali útfásításokat is javasol a terv őshonos fafajokkal.

A sok évszázad során kialakult városképet az utolsó 30 év sem rontotta el, és reméljük a következő évtizedekben is megmarad a jászsági kistérségi hangulat.